

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Υποχρεώσεις αερομεταφορέων σχετικά με τα αρχεία επιβατών -προσαρμογή της νομοθεσίας στην οδηγία (ΕΕ) 2016/681

Κεφάλαιο Α' Γενικές διατάξεις Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στα ονομαστικά αρχεία επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (ΕΕ L 119).

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής (Άρθρα 1 και 2 παρ. 1 και 2 της Οδηγίας)

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στη διαβίβαση από τους αερομεταφορείς των δεδομένων που περιέχονται στα ονομαστικά αρχεία επιβατών (PNR-passenger name record) πτήσεων εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), οι οποίες προσγειώνονται σε, ή απογειώνονται από, ελληνικό έδαφος, καθώς και στην επεξεργασία, στη συλλογή, στη χρήση και διατήρηση, αλλά και στην ανταλλαγή των δεδομένων αυτών, με τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Η επεξεργασία των δεδομένων PNR που συλλέγονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου γίνεται μόνο για το σκοπό της πρόληψης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις περιπτ. α', β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 8.

Άρθρο 3 Ορισμοί (Άρθρο 3 της Οδηγίας)

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι εξής ορισμοί:

- α) «αερομεταφορέας»: επιχείρηση αερομεταφορών με ισχύουσα άδεια εκμετάλλευσης ή ισοδύναμο της τελευταίας που επιτρέπει την αεροπορική μεταφορά επιβατών,
- β) «Αεροπορική Αρχή»: η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του άρθρου 1 του ν. 4427/2016.
- γ) «αποπροσωποποίηση μέσω κάλυψης των δεδομένων»: η διαδικασία με την οποία ορισμένα στοιχεία των δεδομένων, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν στην άμεση ταυτοποίηση του υποκειμένου, καθίστανται μη ορατά στους χρήστες,
- δ) «επιβάτης»: κάθε πρόσωπο συμπεριλαμβανομένων των μετεπιβιβαζομένων (transfer) και διερχομένων (transit) προσώπων μιας πτήσης, που μεταφέρεται ή πρόκειται να μεταφερθεί με αεροσκάφος με τη συγκατάθεση του αερομεταφορέα, η οποία εκφράζεται με την καταχώριση του επιβάτη στον κατάλογο επιβατών. Στην έννοια του επιβάτη δεν περιλαμβάνονται τα μέλη του πληρώματος της πτήσης που εκτελεί το αεροσκάφος,
- ε) «Ονομαστικό Αρχείο Επιβάτη» ή «Passenger Name Record» (PNR): ταξιδιωτικός φάκελος κάθε επιβάτη, ο οποίος περιλαμβάνει τις απαραίτητες για την επεξεργασία και τον έλεγχο των κρατήσεων πληροφορίες από τους αερομεταφορείς που πραγματοποιούν την κράτηση ή συμμετέχουν στη μεταφορά για κάθε ταξίδι για το οποίο γίνεται κράτηση από το ίδιο το άτομο ή για λογαριασμό του, ανεξάρτητα από το αν ο φάκελος περιλαμβάνεται σε συστήματα κράτησης ή συστήματα ελέγχου αναχωρήσεων που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο επιβατών, πριν επιβιβασθούν στο αεροπλάνο ή ισοδύναμα συστήματα με τις ίδιες λειτουργίες,
- στ) «μέθοδος προώθησης» («push method»): η μέθοδος με την οποία οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν δεδομένα PNR του άρθρου 5 στη βάση δεδομένων της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών.
- ζ) «πτήση εκτός της ΕΕ»: κάθε τακτική ή μη τακτική πτήση εκτελούμενη από αερομεταφορέα που αναχωρεί από τρίτη χώρα και προβλέπεται να προσγειωθεί στο έδαφος κράτους μέλους ή αναχωρεί από το έδαφος κράτους μέλους και προβλέπεται να προσγειωθεί σε τρίτη χώρα, συμπεριλαμβανομένων, σε αμφότερες τις περιπτώσεις πτήσεων με τυχόν ενδιάμεσες στάσεις στο

έδαφος κρατών μελών ή τρίτων χωρών,

η) «πτήση εντός της ΕΕ»: κάθε τακτική ή μη τακτική πτήση εκτελούμενη από αερομεταφορέα, η οποία αναχωρεί από το έδαφος κράτους μέλους και προβλέπεται να προσγειωθεί στο έδαφος ενός ή περισσότερων από τα λοιπά κράτη μέλη, χωρίς ενδιάμεσες στάσεις στο έδαφος τρίτης χώρας,

θ) «σοβαρά εγκλήματα»: οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4, οι οποίες τιμωρούνται, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο ή το δίκαιο κράτους μέλους με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών.

ι) «συστήματα κράτησης»: το εσωτερικό σύστημα του αερομεταφορέα, στο οποίο συγκεντρώνονται δεδομένα PNR για τη διεκπεραίωση των κρατήσεων,

ια) «τρομοκρατικά εγκλήματα»: οι αξιόποινες πράξεις όπως αυτές ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 187Α ΠΚ (άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ),

ιβ) «δεδομένα API (Advance Passenger Information)»: τα στοιχεία επιβατών που συλλέγονται από τους αερομεταφορείς και διαβιβάζονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 53/2008 (Α' 84),

ιγ) «περίοδος»: το χρονικό διάστημα είτε μεταξύ της τελευταίας Κυριακής του Μαρτίου και του τελευταίου Σαββάτου του Οκτωβρίου (θερινή περίοδος), είτε μεταξύ της τελευταίας Κυριακής του Οκτωβρίου και του τελευταίου Σαββάτου του Μαρτίου (χειμερινή περίοδος) κάθε έτους.

ιδ) «Μονάδα Στοιχείων Επιβατών»: Η Υπηρεσία του άρθρου 6.

Άρθρο 4

Σοβαρά εγκλήματα

(Παράρτημα II της Οδηγίας)

Ως σοβαρά εγκλήματα κατά την έννοια της περ. θ' του άρθρου 3, νοούνται οι εξής αξιόποινες πράξεις, οι οποίες τιμωρούνται, σύμφωνα είτε με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, όταν τη χορήγηση δεδομένων αιτείται η ελληνική Μονάδα Στοιχείων Επιβατών ή οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 9, είτε με το δίκαιο του κράτους μέλους που αιτείται τη χορήγηση δεδομένων PNR, με στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας, το ανώτατο όριο των οποίων είναι τουλάχιστον τριών (3) ετών:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,

β) εμπορία ανθρώπων και σωματεμπορία,

γ) προσβολές κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ανηλίκων, πορνογραφία ή πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων,

δ) παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών,

ε) παράνομη εμπορία και διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών,

στ) δωροληψία ή δωροδοκία πολιτικών αξιωματούχων, υπαλλήλων και δικαστικών λειτουργών,

ζ) απάτη σε βάρος του Ελληνικού δημοσίου και των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

η) νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

θ) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, συμπεριλαμβανομένου του ευρώ,

ι) ηλεκτρονικό έγκλημα και έγκλημα στον κυβερνοχώρο,

ια) εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών,

ιβ) διευκόλυνση της παράνομης εισόδου και διαμονής στην ελληνική επικράτεια υπηκόων τρίτων χωρών ή εξόδου από αυτή ή της παράνομης μεταφοράς τους,

ιγ) ανθρωποκτονία με πρόθεση, και βαριά σωματική βλάβη,

ιδ) παράνομο εμπόριο ανθρώπινων οργάνων και ιστών,

ιε) απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και περιαγωγή σε ομηρία,

ιστ) οργανωμένη και ένοπλη ληστεία,

ιζ) παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, περιλαμβανομένων αρχαιοτήτων και έργων τέχνης,

ιη) παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,

ιθ) πλαστογραφία δημόσιων εγγράφων και διακίνηση πλαστών δημόσιων εγγράφων,

- κ) λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων,
- κα) λαθρεμπόριο πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών,
- κβ) βιασμός,
- κγ) εγκλήματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου,
- κδ) αεροπειρατεία και πειρατεία,
- κε) δολιοφθορά,
- κστ) εμπορία κλεμμένων οχημάτων,
- κζ) βιομηχανική κατασκοπεία.

Άρθρο 5
Δεδομένα PNR
(Παράρτημα Ι της Οδηγίας)

Τα ονομαστικά αρχεία επιβατών (PNR), στο μέτρο που έχουν συλλεχθεί από τους αερομεταφορείς, περιλαμβάνουν τα εξής δεδομένα:

- α) κωδικό ανεύρεσης φακέλου PNR,
- β) ημερομηνία κράτησης/έκδοσης εισιτηρίου,
- γ) προβλεπόμενη/ες ημερομηνία/ες ταξιδιού,
- δ) ονόματα
- ε) διεύθυνση και στοιχεία επικοινωνίας (αριθμός τηλεφώνου, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)
- στ) όλα τα στοιχεία πληρωμής, στα οποία περιλαμβάνεται και η διεύθυνση χρέωσης,
- ζ) πλήρες δρομολόγιο για το συγκεκριμένο φάκελο PNR,
- η) πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα τακτικού επιβάτη,
- θ) ταξιδιωτικό πρακτορείο / ταξιδιωτικός πράκτορας,
- ι) ταξιδιωτικό ιστορικό του επιβάτη, συμπεριλαμβανομένων των επιβεβαιώσεων κράτησης, του ελέγχου εισιτηρίων, πληροφοριών σχετικά με τη μη εμφάνιση του επιβάτη ή με την αγορά εισιτηρίου την τελευταία στιγμή, χωρίς κράτηση,
- ια) διαχωρισμένες/κατανεμημένες πληροφορίες PNR,
- ιβ) γενικές πληροφορίες που περιλαμβάνουν όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για ασυνόδευτους ανηλίκους κάτω των 18 ετών, όπως όνομα και φύλο του ανηλίκου, ηλικία, γλώσσα ή γλώσσες που ομιλεί, ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας κηδεμόνα κατά την αναχώρηση και σχέση με τον ανήλικο, ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας κηδεμόνα κατά τη άφιξη και σχέση με τον ανήλικο, καθώς και τις διαθέσιμες πληροφορίες για τον πράκτορα αναχώρησης και άφιξης,
- ιγ) πληροφορίες σχετικά με την έκδοση των εισιτηρίων, που περιλαμβάνουν τον αριθμό εισιτηρίου, την ημερομηνία έκδοσης, τα εισιτήρια απλής μετάβασης και τα πεδία αυτόματης αναγραφής ναύλου (Automated Ticket Fare Quote),
- ιδ) αριθμό θέσης και άλλες πληροφορίες για τη θέση,
- ιε) πληροφορίες για τη χρήση κοινού κωδικού,
- ιστ) όλες τις πληροφορίες για τις αποσκευές,
- ιζ) αριθμό και άλλα ονόματα ταξιδιωτών του φακέλου PNR,
- ιη) τυχόν εκ των προτέρων συλλεχθέντα δεδομένα για τους επιβάτες (δεδομένα API), μεταξύ άλλων, είδος εγγράφου, αριθμός εγγράφου, χώρα έκδοσης, ημερομηνία λήξεως ισχύος του εγγράφου ταυτότητας, ιθαγένεια, επώνυμο, όνομα, φύλο, ημερομηνία γέννησης, αεροπορική εταιρεία, αριθμός πτήσης, ημερομηνία αναχώρησης, ημερομηνία άφιξης, αερολιμένας αναχώρησης, αερολιμένας άφιξης, ώρα αναχώρησης και ώρα άφιξης.
- ιθ) ιστορικό όλων των μεταβολών των δεδομένων PNR, που απαριθμούνται στις περ. α' έως ιη'.

Κεφάλαιο Β'
Ίδρυση και λειτουργία Εθνικής Μονάδας Στοιχείων Επιβατών

Άρθρο 6
Μονάδα Στοιχείων Επιβατών
(Άρθρα 4 και 20 της Οδηγίας)

1. Στη Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών της Ελληνικής Αστυνομίας συνιστάται Τμήμα με τον τίτλο «Μονάδα Στοιχείων Επιβατών» (ΜΣΕ), με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων. Η αρμοδιότητα της ΜΣΕ εκτείνεται

σε όλη τη χώρα. Το Τμήμα του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται ως η εθνική Μονάδα Στοιχείων Επιβατών (ΜΣΕ).

2. Η ΜΣΕ είναι αρμόδια για:

α) τη συλλογή δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς, την αποθήκευση, την επεξεργασία και τη διαβίβασή τους ή του αποτελέσματος της επεξεργασίας τους στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9, καθώς και για τη διαβίβαση σ' αυτές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ.6 του άρθρου 8, των πληροφοριών που λαμβάνονται από τις αντίστοιχες ΜΣΕ των άλλων κρατών μελών

β) την ανταλλαγή τόσο των δεδομένων PNR όσο και του αποτελέσματος της επεξεργασίας τους με τις ΜΣΕ άλλων κρατών μελών και με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 αντίστοιχα.

3. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη παρέχει κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στατιστικά στοιχεία για τα δεδομένα PNR, τα οποία δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) τον συνολικό αριθμό επιβατών για τους οποίους συλλέχθηκαν και ανταλλάχθηκαν δεδομένα PNR·

β) τον αριθμό των επιβατών που ταυτοποιήθηκαν για περαιτέρω έλεγχο.

4. Η ΜΣΕ στελεχώνεται από αστυνομικό προσωπικό. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να αποσπάται στη ΜΣΕ προσωπικό των αρμοδίων αρχών της παρ. 1 του άρθρου 9, με εξαίρεση τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές. Στο προσωπικό που αποσπάται στην ΜΣΕ εφαρμόζεται το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 27 του π.δ. 178/2014 (Α' 281), όπως εφαρμόζεται και για το αστυνομικό προσωπικό της. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και, αν το διάταγμα ρυθμίζει και θέματα προσωπικού άλλων Υπουργείων και με πρόταση των συναρμοδίων Υπουργών, εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και καθορίζονται τα μέσα λειτουργίας της ΜΣΕ, καθώς και τα προσόντα, οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του προσωπικού της και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με το προεδρικό διάταγμα του προηγούμενου εδαφίου και για τα θέματα που ορίζονται στο εδάφιο αυτό μπορεί να τροποποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις (καθώς και οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αφορούν τη ΜΣΕ).

5. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για οποιαδήποτε τροποποίηση της λειτουργίας της ΜΣΕ.

Άρθρο 7

Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων στη ΜΣΕ

(Άρθρα 5 και 6 παρ. 7 της Οδηγίας)

1. Η ΜΣΕ ορίζει μέλος του προσωπικού της με αποκλειστική απασχόληση, ως υπεύθυνο προστασίας δεδομένων για την εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων PNR και την υλοποίηση των σχετικών διασφαλίσεων. Η επιλογή του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων γίνεται με κριτήριο τα επαγγελματικά του προσόντα και, ιδίως, τις ειδικές του γνώσεις στον τομέα της προστασίας δεδομένων.

2. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Επιπλέον, έχει πρόσβαση σε όλα δεδομένα που επεξεργάζεται η ΜΣΕ και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, επιλαμβάνεται όλων των ζητημάτων, τα οποία σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων, ως ενιαίο σημείο επαφής για την ΜΣΕ, σχετικά με όλα τα ζητήματα που συνδέονται με την επεξεργασία των οικείων δεδομένων PNR, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

4. Η ΜΣΕ ενημερώνει, αμέσως, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για το όνομα, την ιδιότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων και για κάθε τροποποίηση σχετικά με τα στοιχεία αυτά.

5. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και συνεργάζεται με αυτή για κάθε θέμα που σχετίζεται με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Αν ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων θεωρεί ότι η επεξεργασία οποιωνδήποτε δεδομένων δεν ήταν νόμιμη, μπορεί να παραπέμψει το θέμα στην Αρχή της Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Άρθρο 8
Επεξεργασία των δεδομένων PNR
(Άρθρο 6 της Οδηγίας)

1. Η ΜΣΕ συλλέγει τα δεδομένα PNR, που διαβιβάζονται από τους αερομεταφορείς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10. Αν τα δεδομένα που διαβιβάστηκαν από τους αερομεταφορείς περιλαμβάνουν και άλλα δεδομένα, πλην εκείνων του άρθρου 5, η ΜΣΕ τα διαγράφει αμέσως και μόνιμα μετά την παραλαβή τους.

2. Η ΜΣΕ επεξεργάζεται τα δεδομένα PNR μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) αξιολόγηση των επιβατών, πριν από την προγραμματιζόμενη άφιξή τους στη Χώρα ή την αναχώρηση από αυτήν, προκειμένου να ταυτοποιηθούν τα πρόσωπα που πρέπει να εξεταστούν λεπτομερέστερα από τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9 και, εφόσον απαιτείται, από την Ευρωπόλ, σύμφωνα με το άρθρο 12, επειδή ενδέχεται να εμπλέκονται σε τρομοκρατικό ή σοβαρό έγκλημα

β) απάντηση, κατά περίπτωση, σε μία δεόντως αιτιολογημένη αίτηση που βασίζεται σε επαρκείς λόγους και απευθύνεται στη ΜΣΕ από τις αρμόδιες αρχές, για τη χορήγηση και την επεξεργασία δεδομένων PNR, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, προς το σκοπό της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών πράξεων ή σοβαρών εγκλημάτων και γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές ή, κατά περίπτωση, στην Ευρωπόλ των αποτελεσμάτων αυτής της επεξεργασίας

γ) ανάλυση των δεδομένων PNR με σκοπό την επικαιροποίηση ή τη δημιουργία νέων κριτηρίων που θα χρησιμοποιούνται στις αξιολογήσεις που διενεργούνται, σύμφωνα με την περίπτ.β' της παρ. 3, με σκοπό την ταυτοποίηση κάθε προσώπου, δυνάμενου να εμπλέκεται σε τρομοκρατικό ή σοβαρό έγκλημα.

3. Κατά τη διεξαγωγή της αξιολόγησης της περίπτ. α' της παρ. 2, η ΜΣΕ μπορεί:

α) να αντιπαραβάλει τα δεδομένα PNR με βάσεις δεδομένων, σχετικές με τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών πράξεων και σοβαρών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων των βάσεων δεδομένων για πρόσωπα ή αντικείμενα που αναζητούνται ή για τα οποία υπάρχει σχετική καταχώριση, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, το ενωσιακό δίκαιο και την ελληνική νομοθεσία που ισχύει για τέτοιες βάσεις δεδομένων, ή

β) να επεξεργαστεί τα δεδομένα PNR, σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια.

4. Κάθε αξιολόγηση των επιβατών, πριν από την προγραμματισμένη άφιξή τους στη Χώρα ή την αναχώρηση από αυτήν, σύμφωνα με τα προκαθορισμένα κριτήρια της περίπτ. β' της παρ. 3, πραγματοποιείται χωρίς διακρίσεις. Τα προκαθορισμένα κριτήρια είναι στοχοθετημένα, αναλογικά και ειδικά. Τα εν λόγω κριτήρια καθορίζονται από τη ΜΣΕ, σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και επανεξετάζονται, τακτικά, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9 και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Τα κριτήρια δεν βασίζονται στη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην κατάσταση της υγείας, στη σεξουαλική ζωή ή στο σεξουαλικό προσανατολισμό ενός ατόμου.

5. Κάθε θετικό αποτέλεσμα, που προκύπτει από αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων PNR, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτ. α' της παρ. 2, ελέγχεται μεμονωμένα με μη αυτοματοποιημένα μέσα για να εξακριβωθεί αν είναι απαραίτητη η παρέμβαση της αρμόδιας αρχής του άρθρου 9.

6. Η ΜΣΕ διαβιβάζει τα δεδομένα PNR των προσώπων που έχουν ταυτοποιηθεί, σύμφωνα με την περίπτ. α' της παρ. 2, ή τα αποτελέσματα επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, για περαιτέρω εξέταση στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 9. Η ΜΣΕ διαβιβάζει τα δεδομένα αυτά μόνο κατά περίπτωση και όταν έχει γίνει αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων PNR, έπειτα από μεμονωμένη επανεξέταση με μη αυτοματοποιημένα μέσα.

7. Η διατήρηση, επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων PNR από την ΜΣΕ πραγματοποιείται αποκλειστικά σε ασφαλή χώρο της ΜΣΕ.

8. Οι συνέπειες των προβλεπομένων στην περίπτ. α' της παρ. 2 αξιολογήσεων των επιβατών δεν θίγουν το δικαίωμα εισόδου στην ελληνική επικράτεια προσώπων που απολαμβάνουν του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 106/2007 (Α' 135) με το οποίο μεταφέρθηκε η οδηγία 2004/38/ΕΚ. Οι συνέπειες των αξιολογήσεων σε σχέση με πτήσεις εντός της ΕΕ μεταξύ Ελλάδας και άλλων κρατών μελών, στα οποία εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 399/2016

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 77) πρέπει να συνάδουν με τον εν λόγω Κανονισμό.

Κεφάλαιο Γ'
Συλλογή και Ανταλλαγή δεδομένων PNR
Άρθρο 9

Αρμόδιες αρχές
(Άρθρο 7 της Οδηγίας)

1. Ως αρμόδιες αρχές, για να ζητούν ή να λαμβάνουν δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών από τη ΜΣΕ, προκειμένου να εξετάζουν περαιτέρω τις πληροφορίες αυτές ή να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή σοβαρών εγκλημάτων, ορίζονται οι εισαγγελικές και οι δικαστικές αρχές, οι αρχές της περίπτ. α' του άρθρου 2 του π.δ.135/2013 (απόφαση πλαίσιο 2006//960/ΔΕΥ), η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών και η Αρχή Καταπολέμησης και Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.
2. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη κοινοποιεί τον κατάλογο των αρχών της παρ. 1 και κάθε τροποποίησή του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
3. Τα δεδομένα PNR και τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, που λαμβάνονται από τη ΜΣΕ, μπορεί να υποστούν περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες αρχές της παρ. 1 μόνο για τους συγκεκριμένους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διερεύνησης ή της δίωξης τρομοκρατικών πράξεων ή σοβαρών εγκλημάτων. Μετά το πέρας της επεξεργασίας του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις για την τέλεση άλλων εγκλημάτων που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οι αρχές της παρ. 1 μπορούν να χρησιμοποιούν, να λαμβάνουν υπόψη ή και να επεξεργάζονται περαιτέρω τα παραπάνω στοιχεία.
4. Οι αρχές της παρ. 1 δεν λαμβάνουν ποτέ απόφαση που έχει δυσμενείς νομικές συνέπειες για συγκεκριμένο πρόσωπο ή το θίγει σημαντικά με μόνο κριτήριο το αποτέλεσμα της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων PNR. Σε κάθε περίπτωση, για τη λήψη τέτοιας απόφασης δεν λαμβάνεται υπόψη η φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, οι θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, η συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, η κατάσταση της υγείας και η σεξουαλική ζωή ή ο σεξουαλικός προσανατολισμός του ατόμου.

Άρθρο 10
Υποχρεώσεις των αερομεταφορέων όσον αφορά τις διαβιβάσεις δεδομένων
(Άρθρο 8 της Οδηγίας)

1. Οι αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις που προσγειώνονται στη χώρα ή απογειώνονται από αυτήν, υποχρεούνται να διαβιβάζουν με τη μέθοδο της «προώθησης» τα δεδομένα PNR του άρθρου 5, τα οποία έχουν ήδη συγκεντρώσει κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών τους, στη βάση δεδομένων της ΜΣΕ. Όταν η πτήση εκτελείται με κοινό κωδικό μεταξύ ενός ή περισσότερων αερομεταφορέων, η υποχρέωση διαβίβασης των δεδομένων PNR όλων των επιβατών της πτήσης βαρύνει τον αερομεταφορέα που εκτελεί την πτήση. Όταν μία πτήση εκτός της ΕΕ περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ενδιάμεσες στάσεις στα αεροδρόμια διαφορετικών κρατών μελών, οι αερομεταφορείς της παρ. 1 διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR όλων των επιβατών στις ΜΣΕ όλων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών. Το αυτό ισχύει και όταν μια πτήση εντός της ΕΕ περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ενδιάμεσες στάσεις στα αεροδρόμια διαφορετικών μελών, αλλά μόνον όσον αφορά κράτη μέλη τα οποία συλλέγουν δεδομένα PNR από πτήσεις εντός της ΕΕ.
2. Αν οι αερομεταφορείς έχουν συλλέξει εκ των προτέρων δεδομένα για τους επιβάτες (API) που απαριθμούνται στην περίπτ. ιη' του άρθρου 5, αλλά δεν διατηρούν τα δεδομένα αυτά με τα ίδια τεχνικά μέσα όπως για τα άλλα δεδομένα PNR, διαβιβάζουν και τα δεδομένα αυτά στην ΜΣΕ με τη μέθοδο της «προώθησης». Σε περίπτωση διαβίβασης τέτοιων δεδομένων, όλες οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τα δεδομένα API.
3. Οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR με ηλεκτρονικά μέσα, χρησιμοποιώντας τα κοινά πρωτόκολλα μετάδοσης και τους υποστηριζόμενους μορφότυπους δεδομένων του άρθρου 18, ως εξής:
α) σε χρονικό διάστημα μεταξύ 48 έως 24 ωρών, πριν από τον προγραμματισμένο χρόνο αναχώρησης

της πτήσης

β) αμέσως μετά το κλείσιμο της πτήσης, δηλαδή αφού επιβιβαστούν οι επιβάτες στο αεροσκάφος που ετοιμάζεται να αναχωρήσει και δεν είναι πλέον δυνατή η επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών. Στην περίπτωση αυτή, οι αερομεταφορείς μπορούν να περιορίζονται στην επικαιροποίηση των δεδομένων που διαβιβάστηκαν κατά την περίπτ. α'.

4. Σε περιπτώσεις τεχνικής βλάβης, ή όταν πρόκειται για αερομεταφορείς που δεν εκτελούν πτήσεις εντός ή εκτός ΕΕ με συγκεκριμένο και δημοσιευμένο πρόγραμμα και δεν διαθέτουν την αναγκαία υποδομή για να υποστηρίξουν τους μορφότευπους δεδομένων και τα πρωτόκολλα διαβίβασης του άρθρου 18, οι ανωτέρω διαβιβάσεις πραγματοποιούνται με κάθε άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο που εξασφαλίζει κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων.

5. Όταν η πρόσβαση σε δεδομένα PNR είναι αναγκαία για να αντιμετωπιστεί συγκεκριμένη και πραγματική απειλή σχετιζόμενη με τρομοκρατικές πράξεις ή σοβαρά εγκλήματα του άρθρου 4, οι αερομεταφορείς υποχρεούνται να διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR και σε άλλες χρονικές στιγμές, μετά από σχετικό αίτημα της ΜΣΕ.

6. Η συλλογή και διαβίβαση στοιχείων από τους αερομεταφορείς προς τη ΜΣΕ που διενεργήθηκε από την 25.5.2018 μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου θεωρείται νόμιμη για κάθε περαιτέρω συνέπεια.

Άρθρο 11

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών (Άρθρο 9 της Οδηγίας)

1. Η ΜΣΕ, όταν πρόκειται για πρόσωπα που έχουν ταυτοποιηθεί, σύμφωνα με την περίπτ. α' της παρ. 3 του άρθρου 8, διαβιβάζει όλα τα συναφή και αναγκαία δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους, στις ΜΣΕ των άλλων κρατών μελών, μόνο εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 8. Η ΜΣΕ, όταν λαμβάνει πληροφορίες για πρόσωπα ταυτοποιημένα από ΜΣΕ άλλου κράτους μέλους, τα διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1.

2. α. Η ΜΣΕ μπορεί, αν χρειασθεί, να ζητήσει από ΜΣΕ άλλου κράτους μέλους να της γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της και που δεν έχουν ακόμα αποπροσωποποιηθεί μέσω κάλυψης στοιχείων των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 14 καθώς επίσης, αν χρειάζεται, το αποτέλεσμα επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, εάν έχει ήδη γίνει σύμφωνα με το άρθρο 8. Μια τέτοια αίτηση γνωστοποίησης αιτιολογείται δεόντως από τη ΜΣΕ και μπορεί να θεμελιώνεται σε οποιοδήποτε μεμονωμένο στοιχείο δεδομένων ή σε συνδυασμό τέτοιων στοιχείων, ανάλογα με αυτό που η ΜΣΕ κρίνει απαραίτητο σε μια συγκεκριμένη υπόθεση πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης ή δίωξης τρομοκρατικών ή σοβαρών εγκλημάτων.

β. Αν αρμόδια ΜΣΕ άλλου κράτους μέλους ζητεί από τη ΜΣΕ τη γνωστοποίηση δεδομένων της περ. α', η ΜΣΕ παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες το συντομότερο δυνατόν, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του δευτέρου εδαφίου της περ. α'.

γ. Αν τα ζητούμενα δεδομένα έχουν αποπροσωποποιηθεί μέσω κάλυψης σύμφωνα με το άρθρο 14, η ΜΣΕ γνωστοποιεί τα πλήρη δεδομένα μόνον εφόσον εκτιμάται εύλογα ότι είναι αναγκαίο για το σκοπό του άρθρου 2 και μόνον εφόσον εξουσιοδοτηθεί από αρμόδια αρχή όπως αναφέρεται στο άρθρο 9.

3. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 9 μπορεί να ζητήσουν απευθείας από τη ΜΣΕ άλλου κράτους μέλους να τους γνωστοποιήσει δεδομένα PNR που διατηρεί στη βάση δεδομένων της, μόνον όταν απαιτείται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και υπό τις προϋποθέσεις της περ. α' της παραγράφου 2. Οι αιτήσεις των αρμόδιων αρχών είναι αιτιολογημένες. Αντίγραφο της αιτήσεως αποστέλλεται πάντοτε στη ΜΣΕ. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μέσω της ΜΣΕ.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η πρόσβαση σε δεδομένα PNR είναι αναγκαία για να αντιμετωπιστεί συγκεκριμένη και πραγματική απειλή που έχει σχέση με τρομοκρατικά ή σοβαρά εγκλήματα, η ΜΣΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τη ΜΣΕ άλλου κράτους μέλους δεδομένα PNR σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 10. Υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου η ΜΣΕ ζητεί από τον αερομεταφορέα δεδομένα της παρ. 5 του άρθρου 10 και τα χορηγεί στην ΜΣΕ άλλου

κράτους μέλους που τα έχει ζητήσει.

5. Η ανταλλαγή πληροφοριών από τη ΜΣΕ και τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το παρόν άρθρο γίνεται αμελλητί, με τη χρήση των υφιστάμενων διαύλων συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και σε γλώσσα που χρησιμοποιείται για τον επιλεγόμενο δίαυλο. Στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, η ανταλλαγή πληροφοριών διεξάγεται μέσω του σημείου επαφής που ορίζεται για το σκοπό αυτό από τη ΜΣΕ. Τα στοιχεία του σημείου επαφής και οποιαδήποτε αλλαγή σ' αυτά γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 12

Προϋποθέσεις πρόσβασης της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Europol) σε δεδομένα PNR

(Άρθρο 10 της Οδηγίας)

1. Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της και για την εκτέλεση των καθηκόντων της, μπορεί να ζητήσει δεδομένα PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας αυτών από τη ΜΣΕ. Η ανταλλαγή πληροφοριών διεξάγεται μέσω του ασφαλούς διαύλου επικοινωνίας SIENA και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 794/2016 (ΕΕ L 135 της 24.5.2016). Η γλώσσα, που χρησιμοποιείται στην αίτηση και κατά την ανταλλαγή πληροφοριών, είναι εκείνη που χρησιμοποιείται για τον δίαυλο SIENA.

2. Η ως άνω ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να πραγματοποιηθεί με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη ΜΣΕ, μέσω της Εθνικής Μονάδας Europol, όταν η διαβίβαση είναι απολύτως απαραίτητη για την υποστήριξη και την ενίσχυση της δράσης των κρατών μελών για την πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση μιας συγκεκριμένης τρομοκρατικής πράξης ή ενός σοβαρού εγκλήματος, εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Europol, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 794/2016. Η αίτηση πρέπει να περιέχει τους λόγους για τους οποίους η Europol θεωρεί ότι η διαβίβαση δεδομένων PNR ή των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας δεδομένων PNR συμβάλει σημαντικά στην πρόληψη, ανίχνευση ή διερεύνηση της σχετικής αξιόποινης πράξης.

Άρθρο 13

Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες

(Άρθρα 11 της Οδηγίας)

1. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 9 αιτούνται, σύμφωνα με προβλεπόμενη στην περιπτ. β' της παρ. 2 του άρθρου 8 διαδικασία, μόνο για συγκεκριμένη περίπτωση δεδομένα PNR και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, που έχουν αποθηκευτεί από τη ΜΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 14, προκειμένου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις να τα διαβιβάσουν σε τρίτη χώρα και εφόσον:

α) πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 της απόφασης-πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 350 της 30/12/2008) ή των αντίστοιχων εθνικών διατάξεων που ισχύουν για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις,

β) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για τους σκοπούς του άρθρου 2.

γ) η τρίτη χώρα συμφωνεί να διαβιβάσει δεδομένα σε άλλη τρίτη χώρα, μόνον εφόσον αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για τους σκοπούς του άρθρου 2 και μόνο με τη ρητή έγκριση της αποστέλλουσας αρχής,

δ) πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 11.

2. Οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR, χωρίς προηγούμενη έγκριση του κράτους μέλους από το οποίο ελήφθησαν, επιτρέπονται, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων [στην παρ. 2 του άρθρου 13 της απόφασης-πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ], σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο εφόσον:

α) η διαβίβαση των δεδομένων είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης και πραγματικής απειλής, που συνδέεται με τρομοκρατικές πράξεις ή σοβαρά εγκλήματα, εντός ενός κράτους μέλους ή τρίτης χώρας, και

β) η προηγούμενη έγκριση δεν είναι δυνατόν να ληφθεί εγκαίρως.

Το αρμόδιο για την παροχή της έγκρισης κράτος μέλος ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση, και η διαβίβαση καταγράφεται δεόντως και μπορεί να υποβληθεί σε έλεγχο εκ των υστέρων.

3. Τα δεδομένα PNR διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και μόνον όταν διασφαλίζεται ότι ο σκοπός της χρήσης τους από τους παραλήπτες συνάδει με τους όρους και τις εγγυήσεις των διατάξεων αυτών.

4. Η αρμόδια αρχή, που διαβιβάζει δεδομένα PNR, σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενημερώνει κάθε φορά τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων της ΜΣΕ.

Κεφάλαιο Γ'

Προστασία δεδομένων

Άρθρο 14

Περίοδος διατήρησης και αποπροσωποποίηση των δεδομένων (Άρθρο 12 της Οδηγίας)

1. Η ΜΣΕ διατηρεί τα δεδομένα PNR, που διαβιβάζουν οι αερομεταφορείς, σε βάση δεδομένων που λειτουργεί σε αυτή για περίοδο πέντε (5) ετών μετά τη διαβίβασή τους.

2. Έξι (6) μήνες μετά τη διαβίβαση της παρ. 1, τα δεδομένα PNR αποπροσωποποιούνται με την κάλυψη των παρακάτω στοιχείων, που μπορούν να χρησιμεύσουν για την άμεση ταυτοποίηση, του επιβάτη στον οποίο αναφέρονται:

α) το όνομα (ή τα ονόματα), συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων άλλων επιβατών που αναφέρονται στον φάκελο PNR, καθώς και του αριθμού επιβατών που συνταξιδεύουν, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον φάκελο PNR,

β) η διεύθυνση και τα στοιχεία επικοινωνίας,

γ) όλα τα στοιχεία πληρωμής, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η διεύθυνση χρέωσης, εφόσον περιλαμβάνουν πληροφορίες που μπορεί να χρησιμεύσουν για την άμεση ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίον αναφέρονται τα δεδομένα PNR, ή άλλων προσώπων

δ) πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα τακτικού επιβάτη,

ε) γενικές παρατηρήσεις στο μέτρο που περιλαμβάνουν πληροφορίες που μπορεί να χρησιμεύσουν για την άμεση ταυτοποίηση του επιβάτη στον οποίον αναφέρονται τα δεδομένα PNR

στ) οποιαδήποτε δεδομένα API που έχουν συλλεχθεί.

3. Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος της παρ. 2, η άρση της αποπροσωποποίησης, μέσω αποκάλυψης του συνόλου των δεδομένων PNR, εγκρίνεται μόνον εφόσον εκτιμάται εύλογα ότι είναι αναγκαία για τους σκοπούς της περίπτ. β της παρ. 2 του άρθρου 8, έχει ενημερωθεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων και έχει εγκριθεί από την κατά περίπτωση αρμόδια δικαστική ή εισαγγελική αρχή.

4. Τα δεδομένα PNR διαγράφονται μόνιμα μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος της παρ. 1. Εξαιρούνται τα δεδομένα PNR συγκεκριμένης υπόθεσης, τα οποία έχουν διαβιβαστεί και χρησιμοποιούνται από αρμόδια αρχή στο πλαίσιο έρευνας για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη τρομοκρατικών πράξεων ή σοβαρών εγκλημάτων και τα οποία διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που καθορίζουν τις αρμοδιότητές της ή διέπουν τη λειτουργία της.

5. Το αποτέλεσμα της επεξεργασίας, που προβλέπεται στην περίπτ. α της παρ. 2 του άρθρου 8, διατηρείται από τη ΜΣΕ μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο, ώστε να ενημερωθούν για την ύπαρξη θετικού αποτελέσματος τόσο οι αρμόδιες αρχές όσο και οι ΜΣΕ των άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11. Αν, μετά τη μεμονωμένη επανεξέταση που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 8 με μη αυτοματοποιημένα μέσα, το αποτέλεσμα μιας αυτοματοποιημένης επεξεργασίας αποδειχθεί αρνητικό, αυτό μπορεί να αποθηκευτεί για όσο χρονικό διάστημα δεν έχουν ακόμη διαγραφεί τα σχετικά δεδομένα, σύμφωνα με την παρ. 4, προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον ανακριβή αποτελέσματα από αυτοματοποιημένη επεξεργασία.

Άρθρο 15

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

(Άρθρο 13 της Οδηγίας)

1. Ο επιβάτης του οποίου τα δεδομένα PNR υπόκεινται σε επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχει ως υποκείμενο αυτών, κατά την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα εξής δικαιώματα:

- α) πρόσβασης,
- β) διόρθωσης,
- γ) διαγραφής και περιορισμού, και
- δ) αποζημίωσης και δικαστικής προστασίας, για κάθε παραβίαση των διατάξεων που διέπουν την προστασία των προσωπικών του δεδομένων.

2. Η ΜΣΕ εφαρμόζει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται ο απόρρητος χαρακτήρας της επεξεργασίας και το κατάλληλο επίπεδο ασφαλείας σε σχέση με τους κινδύνους που παρουσιάζουν η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων.

3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν την εφαρμογή άλλων υποχρεώσεων που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και βαρύνουν τους αερομεταφορείς κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, ιδίως, τις υποχρεώσεις τους να λαμβάνουν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ώστε να προστατεύονται η ασφάλεια και η εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Η επεξεργασία δεδομένων PNR που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, τη σεξουαλική ζωή ή το σεξουαλικό προσανατολισμό ενός ατόμου απαγορεύεται. Αν παραληφθούν από τη ΜΣΕ δεδομένα PNR που αποκαλύπτουν τέτοιους είδους πληροφορίες, αυτά διαγράφονται αμέσως.

5. Η ΜΣΕ διατηρεί τεκμηρίωση όλων των συστημάτων και διαδικασιών επεξεργασίας που τελούν υπό την ευθύνη της, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας της ΜΣΕ και του προσωπικού της, που έχουν επιφορτιστεί με την επεξεργασία των δεδομένων PNR και τα διαφορετικά επίπεδα άδειας πρόσβασης,
- β) τα αιτήματα των αρμόδιων αρχών και των ΜΣΕ άλλων κρατών μελών,
- γ) όλες τις αιτήσεις και τις διαβιβάσεις δεδομένων PNR προς τρίτη χώρα,

Η ΜΣΕ καθιστά όλη την τεκμηρίωση διαθέσιμη, κατόπιν αιτήματος, στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

6. Η ΜΣΕ τηρεί για πέντε (5) έτη αρχεία καταγραφής τουλάχιστον για τις ακόλουθες πράξεις επεξεργασίας: συλλογή, αναζήτηση δεδομένων PNR, άρση της αποπροσωποποίησης, κοινοποίηση και διαγραφή. Ειδικότερα, τα αρχεία καταγραφής της αναζήτησης πληροφοριών και της άρσης της αποπροσωποποίησης περιλαμβάνουν: τον σκοπό, την ημερομηνία και την ώρα των εν λόγω πράξεων και, εφόσον είναι δυνατό, την ταυτότητα του προσώπου που αναζήτησε πληροφορίες ή κοινοποίησε τα δεδομένα αυτά, καθώς και την ταυτότητα των αποδεκτών των εν λόγω δεδομένων. Τα αρχεία καταγραφής χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς εξακρίβωσης, αυτοελέγχου και κατοχύρωσης της ακεραιότητας και της ασφάλειας των δεδομένων, ή για σκοπούς ελέγχου. Κατόπιν αιτήματος, η ΜΣΕ παρέχει πρόσβαση στα συγκεκριμένα αρχεία στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

7. Όταν μια παραβίαση προσωπικών δεδομένων ενδέχεται να ενέχει σοβαρό κίνδυνο για την προστασία των δεδομένων αυτών, ή να θίξει την ιδιωτικότητα του υποκειμένου τους, η ΜΣΕ γνωστοποιεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, την παραβίαση στο υποκείμενο των δεδομένων και στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Άρθρο 16

Κυρώσεις

(Άρθρο 14 της Οδηγίας)

1. Αν ο αερομεταφορέας δεν διαβιβάζει τα δεδομένα PNR στη ΜΣΕ ή δεν τα διαβιβάζει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 10 και 18, με απόφαση του Προϊσταμένου της Αεροπορικής Αρχής του αερολιμένα, ύστερα από εισήγηση της ΜΣΕ, επιβάλλεται στον αερομεταφορέα χρηματικό πρόστιμο ύψους πέντε (5.000) ευρώ ανά πτήση. Για κάθε νέα παράβαση, μέσα στην ίδια περίοδο, μπορεί με όμοια απόφαση να επιβληθεί το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου στο διπλάσιο, καθώς και απαγόρευση απογείωσης του αεροσκάφους μέχρι την πληρωμή του προστίμου ή την κατάθεση ισόποσης εγγυητικής επιστολής ημεδαπής ή αναγνωρισμένης στην Ελλάδα αλλοδαπής τράπεζας. Η απαγόρευση εκτελείται από την κοινοποίηση της απόφασης στον κυβερνήτη ή στον εκμεταλλευόμενο το αεροσκάφος ή σε νόμιμο αντιπρόσωπό του.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, ύστερα από εισήγηση της Αεροπορικής Αρχής, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το πρόστιμο της παρ. 1. Σε περίπτωση αναπροσαρμογής το ύψος του ανώτατου ορίου του προστίμου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

3. Σε περίπτωση επανειλημμένων παραβάσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, μέσα στην ίδια περίοδο, μπορεί, ύστερα από σχετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Αεροπορικής Αρχής του αερολιμένα ή της αρμόδιας διεύθυνσης της κεντρικής υπηρεσίας της Αεροπορικής Αρχής, να επιβάλλονται, με απόφαση του Διοικητή της Αεροπορικής Αρχής, οικονομικές ή άλλης μορφής κυρώσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

4. Αν η διαβίβαση των δεδομένων PNR δεν καθίσταται τεχνικά δυνατή λόγω βλάβης, δεν επιβάλλονται κυρώσεις σε βάρος των αερομεταφορέων. Η απόδειξη της συγκεκριμένης αδυναμίας διαβίβασης των δεδομένων PNR βαρύνει τον αερομεταφορέα.

5. Οι αερομεταφορείς που θίγονται μπορούν να ασκήσουν την προσφυγή του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, (ν. 2690/1999, Α' 45) και, σε περίπτωση απόρριψής της, να προσφύγουν στα διοικητικά δικαστήρια. Η προθεσμία και η άσκηση της διοικητικής προσφυγής και των ενδίκων μέσων δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης επιβολής κυρώσεων. Τα πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και τις σχετικές διαδικασίες της Αεροπορικής Αρχής.

Άρθρο 17 **Εποπτική Αρχή** **(Άρθρο 15 της Οδηγίας)**

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι υπεύθυνη για την παροχή συμβουλών και την παρακολούθηση ή την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου για κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται σε αυτόν, και μεριμνά για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχέση με την επεξεργασία αυτή.

2. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:

α) χειρίζεται τις καταγγελίες που υποβάλλονται από κάθε υποκείμενο δεδομένων, ερευνά την υπόθεση και ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για την πρόοδο και την έκβαση της καταγγελίας μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα,

β) ελέγχει τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων και διεξάγει έρευνες, επιθεωρήσεις και ελέγχους, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε βάσει καταγγελίας, σύμφωνα με την περίπτ. α'.

3. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συμβουλεύει, ύστερα από αίτημα, το υποκείμενο των δεδομένων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Κεφάλαιο Ε' **Τελικές διατάξεις** **Άρθρο 18**

Κοινά πρωτόκολλα και υποστηριζόμενοι μορφότυποι δεδομένων

[Άρθρο 16 της Οδηγίας και άρθρο 1 και Παράρτημα της υπ' αριθ. 2017/759 Εκτελεστικής Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (EEL113 της 29/04/2017)]

1. Όλες οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR από αερομεταφορείς στη ΜΣΕ για τους σκοπούς του παρόντος νόμου γίνονται ηλεκτρονικά, ώστε να παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά τα μέτρα τεχνικής ασφάλειας και οργάνωσης της επεξεργασίας που πρέπει να διενεργηθεί. Σε περίπτωση τεχνικής βλάβης, τα δεδομένα PNR μπορεί να διαβιβασθούν με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον διατηρείται το ίδιο επίπεδο ασφάλειας και υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με την ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.

2. Όταν οι αερομεταφορείς διαβιβάζουν στη ΜΣΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, δεδομένα PNR χρησιμοποιούν έναν από τους μορφότυπους δεδομένων και τα πρωτόκολλα διαβίβασης που απαριθμούνται στα σημεία 1 και 2 του παραρτήματος της παρ. 5. Αντίθετα, αν διαβιβάζουν στη ΜΣΕ, χωριστά από τα δεδομένα PNR για την ίδια πτήση, δεδομένα, σύμφωνα με τα

προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 10, χρησιμοποιούν το μορφότυπο του σημείου 3 του παραρτήματος της παρ. 5.

3. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα **στην παρ. 2**, οι αερομεταφορείς, που δεν εκτελούν πτήσεις εντός και εκτός ΕΕ, σύμφωνα με συγκεκριμένο και δημοσιευμένο πρόγραμμα, και δεν διαθέτουν την αναγκαία υποδομή για να υποστηρίξουν τους μορφότυπους δεδομένων και τα πρωτόκολλα διαβίβασης του παραρτήματος της παρ. 5 διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR με ηλεκτρονικά μέσα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις, όσον αφορά στα μέτρα τεχνικής ασφάλειας και τα οποία καθορίζονται με διμερή συμφωνία του αερομεταφορέα και της ΜΣΕ.

4. Τα πρωτόκολλα της παρ. 2 είναι κοινά για όλες τις διαβιβάσεις, ώστε να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των δεδομένων PNR κατά τη διαβίβαση. Τα δεδομένα PNR διαβιβάζονται με υποστηριζόμενο μορφότυπο δεδομένων, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα ανάγνωσης των δεδομένων από όλους τους ενδιαφερομένους. Όλοι οι αερομεταφορείς είναι υποχρεωμένοι να επιλέγουν και να γνωστοποιούν στη ΜΣΕ το κοινό πρωτόκολλο και τον μορφότυπο δεδομένων που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν για τις διαβιβάσεις τους από τους προβλεπόμενους στα σημεία 1 και 2 του παραρτήματος της παρ. 5. Η ΜΣΕ λαμβάνει τα απαραίτητα τεχνικά μέτρα για να την υποστήριξη των ανωτέρω κοινών πρωτοκόλλων και μορφοτύπων δεδομένων.

5. Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος νόμου το Παράρτημα που ακολουθεί:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Μορφότυποι δεδομένων για τη διαβίβαση δεδομένων PNR

—EDIFACT PNRGOV, όπως περιγράφεται στον οδηγό εφαρμογής EDIFACT· δεδομένα PNR που προωθούνται σε κράτη ή άλλες αρχές· μήνυμα PNRGOV έκδοση 11.1 ή μεταγενέστερη

—XML PNRGOV, όπως περιγράφεται στον οδηγό εφαρμογής XML· δεδομένα PNR που προωθούνται σε κράτη μέλη ή άλλες αρχές· μήνυμα PNRGOV έκδοση 13.1 ή μεταγενέστερη.

2. Πρωτόκολλα διαβίβασης για τη διαβίβαση δεδομένων PNR

—IBM MQ

—IATAType B

—Προφίλ AS4 του ebMS 3.0 έκδοση 1.0, πρότυπο OASIS, δημοσιευμένο στις 23 Ιανουαρίου 2013. Εφαρμογή του AS4 σύμφωνα με το προφίλ e-SENS AS4 που έχει αναπτυχθεί από το πιλοτικό έργο μεγάλης κλίμακας e-SENS, τρέχον αναγνωριστικό και έκδοση: «PR — AS4-1.10»

3. Μορφότυποι δεδομένων για τη διαβίβαση των δεδομένων API όταν διαβιβάζονται χωριστά από το μήνυμα PNR

—EDIFACT PAXLST, όπως περιγράφεται στον οδηγό εφαρμογής των WCO/IATA/ICAO για τα μηνύματα κατάστασης επιβατών (PAXLST), έκδοση 2003 ή μεταγενέστερη.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15/11/ 2018

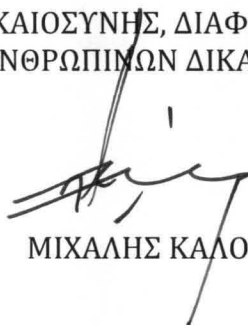
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

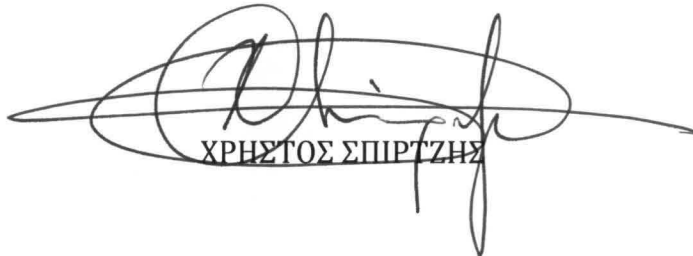
ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ